

ARTIKEL

A&O-fonds Waterschappen

Contactpersoon

Joke Bergshoeff | EVC-adviseur
jbergshoeff@gmail.com | 06 420 208 84

DE PRAKTIJK

SECTOR WATERSCHAPPEN

Nummer 13 | mei 2020

EVC: Resultaten en kansen

Volwassen EVC verwerft plek binnen sector waterschappen

EVC (Erkenning Verworven Competenties) draagt bij aan een Leven Lang Ontwikkelen en de duurzame inzetbaarheid van medewerkers. Het A&O-fonds Waterschappen promoot sinds 2015 binnen waterschappen het gebruik van EVC als loopbaaninstrument. Inmiddels heeft EVC binnen organisaties een plek verworven. Het A&O-fonds stopt daarom met de stimulerende maatregelen. In deze DE PRAKTIJK blikken we met de drie hofleveranciers terug en vooruit op behaalde successen en kansen voor de toekomst. Ook staan we stil bij de vernieuwingsslag die het EVC heeft ondergaan.

EVC - Laat zien wat je waard bent! Met deze uitdagende slogan promootte het A&O-fonds Waterschappen afgelopen jaren EVC (Erkenning Verworven Competenties) binnen de sector waterschappen. Medewerkers werden via infoflyers, praktijkverhalen, een medewerkersmagazine en in films attent gemaakt op de mogelijkheden van een EVC-traject. De waterschapsorganisaties kregen vanuit het A&O-fonds Waterschappen onder andere ondersteuning via de selectie in 2016 van drie EVC-aanbieders als hofleverancier: Libereaux, EVC Centrum Vigor en Bureau Sterk.

Sinds de introductie van de hofleveranciers voor EVC door het A&O-fonds Waterschappen steeg het aantal EVC-trajecten langzaam maar gestaag. In 2016 waren er 32 EVC's; een jaar later verdubbelde dit al tot 64 EVC's.

Inzicht in ervaring

'Wij hebben afgelopen vier jaar als hofleverancier met trots en enthousiasme voor de

waterschappen e-portfoliotrajecten (EVC/EVP) mogen uitvoeren', zegt Raymond Steenkamp, directeur Libereaux. 'Vanuit verschillende invalshoeken, zoals reorganisatie, fusie, vrijwillige mobiliteit, functieverandering, nieuwe wet- en regelgeving et cetera, hebben wij onze dienstverlening ingezet voor organisaties en individuele medewerkers. Ons uitgangspunt is altijd dat de meerderheid van de medewerkers geen noodzaak voelt tot ontwikkeling anders dan functioneel opleiden', zegt hij.

Steenkamp kijkt met veel plezier terug op het succesvolle project dat Libereaux uitvoerde bij Wetterskip Fryslân. Vijftien muskusrattenbestrijders van het Wetterskip doorliepen in het voorjaar van 2018 een EVP-traject (Ervaringsprofiel). Zij brachten in het traject voor zichzelf in kaart welke kwaliteiten en competenties zij in huis hebben.

Aanleiding voor het EVP-traject was het succes van de muskusrattenbestrijding in Friesland. Met steeds minder ratten, hebben de bestrijders er minder werk aan. Daarom zette Wetterskip Fryslân in op taakverbreding. 'Met het vak in beweging en de noodzaak tot taakverbreding is het goed als muskusrattenbestrijders meer waarde koppelen aan hun ervaring om ook in de toekomst inzetbaar te blijven', aldus Monique Flapper, adviseur loopbaan en ontwikkeling van het Wetterskip.

Het EVP-traject gaf organisatie en medewerkers meer inzicht in de aanwezige ervaring, kwaliteiten en competenties en zette medewerkers aan tot nadenken over hun loopbaan. Sommige deelnemers kregen meer zelfvertrouwen en zijn minder bescheiden.

VTH-Kwaliteitscriteria

Libereaux verzorgde afgelopen jaren voor diverse waterschappen ook nulmetingen in het kader van de VTH-kwaliteitscriteria waterbeheer, onder andere bij Waterschap Rijn en IJssel, Waterschap Vallei en Veluwe, Waterschap Drents Overijsselse Delta en Waterschap Vechtstromen. Waterschappen moeten aantonen dat hun medewerkers voldoen aan die criteria. Het gaat om een nulmeting in de vorm van een EVC-traject. De Kwaliteitscriteria 2.2. zijn door het Kenniscentrum EVC als officiële meetlat erkend.

Verschuiving

Het EVC heeft de afgelopen jaren een vernieuwingsslag doorgemaakt. Zo zijn er nu twee routes mogelijk om kennis en kunde te laten waarden. Naast een EVC-onderwijsroute als verkorte leerweg naar een diploma is er een EVC-arbeidsmarktroute: wat is mijn inzetbaarheid? De laatste route kan leiden tot een Vakbekwaamheidsbewijs of een Competentiebewijs.

Steenkamp signaleert een verschuiving. Behalve dat een EVC-traject en -certificaat als formele erkenning toegang kan geven tot een onderwijsroute, is er volgens de Libereaux-directeur ook steeds meer behoefte aan andere, toegankelijker, manieren van valideren van ervaring. Steenkamp: 'De inzet van het doelprofiel Omgevingsadviseur is een actueel voorbeeld. Dit profiel heeft tot doel om samen met medewerkers na te denken over het gewenste gedrag en houding rondom de Omgevingswet. Dit gedrag vertalen wij in het doelprofiel: door eerst terug te kijken wat iemand al beheerst, ontstaat er ook zicht op de gewenste en noodzakelijke ontwikkeling. Het gaat hierbij niet om de formele erkenning, maar om bewustwording en samen groeien. Wij zetten deze aanpak met succes bij organisaties die te maken hebben met de Omgevingswet, waaronder waterschappen.'

Vakbekwaamheidsbewijs

Met het Vakbekwaamheidsbewijs als erkende kwalificatie sinds 2016 is EVC volwassen geworden en losgekoppeld van het onderwijs, stelt Klaas Hoeksema, directeur van EVC Centrum Vigor. De afgelopen tijd volgden 27 medewerkers van waterschappen en hoogheemraadschappen een EVC-traject van Vigor (De Dommel: 5 kandidaten, Hollands Noorderkwartier: 5 kandidaten, Schieland en Krimpenerwaard: 14 kandidaten, Hollandse Delta: 3 kandidaten). De deelnemers gaven een gemiddeld evaluatiecijfer van 8,7.

Volgens directeur Hoeksema van Vigor gaat het bij EVC nu vooral om een inzetbaarheidsbewijs en om vakbekwaamheid. Niet meer om een 'startkwalificatie' die veel meer gekoppeld was aan het onderwijs. Hoeksema: 'Het vakbekwaamheidsbewijs is als erkende kwalificatie gekoppeld aan branchekwalificaties. Steeds meer sectoren leggen zelf professionele standaarden vast. Branchestandaarden zijn sterk in opkomst.'

Dat heeft volgens Hoeksema alles te maken met de groeiende kloof tussen het onderwijs en de eisen die de arbeidsmarkt stelt.

Hoeksema: 'Je kunt je afvragen of erkende onderwijsstandaarden wel geschikt zijn voor werkenden. Sectoren ontwikkelen nu zelf professionele branchestandaarden voor alle niveaus: van werkvoorbereiders tot professionals. Het speelt in op: nieuwe vormen van vakmanschap, een leven lang ontwikkelen en flexibilisering van leerroutes en loopbanen', aldus Hoeksema.

Sleutelrol voor EVC

EVC speelt in toenemende mate een sleutelrol bij het inzichtelijk maken dat mensen aan die standaarden voldoen, merkt Hoeksema. 'In bijvoorbeeld de jeugdzorg kun je je alleen registreren in het Kwaliteitsregister Jeugd wanneer je beschikt over een actueel hbo-diploma dat voldoet aan de gestelde eisen, of wanneer je via een EVC kunt aantonen dat je voldoet aan het kader van de Vakbekwame hbo jeugd- en gezinsprofessional.'

De trend dat beroepen en sectoren beschermd worden door kwaliteitsstandaarden te ontwikkelen, is volgens Hoeksema onomkeerbaar. 'Arbeidsmarktroute en EVC zijn belangrijke pijlers onder deze ontwikkeling', stelt de Vigor-directeur.

STERKscan

Ook Bureau Sterk ziet EVC overal groeien: in de zorg, het onderwijs, de horeca en de weg- en waterbouw. Voor Bureau Sterk gaat EVC om 'waarderend onderzoeken' en mensen in dialoog brengen zodat ze gekend worden. Om professionals te verleiden zich voortdurend te ontwikkelen, ontwierp deze derde hofleverancier een STERKscan. Robinet Bargeman, directeur van Bureau Sterk: 'Een sterke professionele identiteit maakt veerkrachtig en geeft je de basis voor zelfsturing. We ontwikkelden een STERKscan waarmee elk EVC-traject begint. Vanuit de positieve psychologie (Seligman) en de waarderende onderzoekende houding (appreciative inquiry, Cooperrider) brengt iemand zichzelf op

posterformaat in beeld. Op die poster zijn onder andere de volgende persoonskenmerken zichtbaar: de inspiratiebronnen, het zelfbeeld, trots op, de lijfspreuk en kernkwaliteiten. En ook professionele kenmerken zoals een 360 graden feedback, dynamiek van de organisatie, sterkste gedragsindicatoren, ambities en dergelijke. Die ambities kunnen worden omgezet naar een ontwikkelplan. Zo'n inspirerende scan vormt de start van elk ontwikkeltraject bij bureau Sterk.'

Bureau Sterk verzorgde voor Waternet EVC-trajecten voor de functies leidingwerken, operator camera inspectie, senior medewerker uitvoering, specialist storingsdienst en specialist inspectie. Op een SER-congres vorig jaar vertelden Renze van Houten, directeur Dienstverlening bij Waternet, en medewerker Deler Abdulkarim van Waternet hun ervaringen met EVC-trajecten aan minister Van Engelshoven en SER-voorzitter Mariëtte Hamer. De oproep van minister Van Engelshoven op het congres Leven Lang Ontwikkelen aan werkgevers: 'Gun je medewerkers dat ze blijven leren en dat dat ook op de werkvloer kan gebeuren. Dat is niet alleen een investering in je medewerkers, maar ook in je bedrijf.'

Toekomst voor EVC

Het werk van waterschapsorganisaties blijft de komende jaren in hoog tempo veranderen. Deze ontwikkeling vraagt om andere kwalificaties van medewerkers. De EVC-methode biedt waterschappen en haar medewerkers hierbij uitkomst. Zowel nu als in de toekomst. Alhoewel het A&O-fonds de relatie met de hofleveranciers eindigt, kunnen waterschappen zelfstandig gebruik blijven maken van de diensten van deze bureaus. Voor meer informatie:

info@libereaux.nl

info@vigor.nl

info@bureausterk.nl

Deler Abdulkarim (geheel rechts) geïnterviewd door minister op SER-bijkomst

DELER ABDULKARIM, OPZICHTER TEAM CONSTRUCTIE BIJ WATERNET

Deler Abdulkarim vluchtte in 2011 vanuit Noord-Irak naar Nederland. De automonteur had in Irak zijn eigen bedrijf. In Nederland moest hij zonder diploma's opnieuw beginnen. Hij leerde snel de Nederlandse taal en kon in 2012 aan de slag bij de reiniging van afvalwater van Waternet. Zijn teamleider vroeg of Deler een EVC-traject wilde doen. Hij zei meteen ja. Met het behalen van zijn Ervaringscertificaat kreeg hij alle vrijstellingen voor het mbo-3 diploma Servicetechnicus Werktuigbouw. Met andere collega's ging Deler in gesprek met het ROC Amsterdam. Wat zou het betekenen als ze mbo-4 wilden behalen? Na een toelatingsexamen kregen alle medewerkers een aantal vrijstellingen. Twee jaar gingen ze elke donderdag naar school. Het leertraject werd bekroond met een diploma mbo-4 Servicetechnicus Werktuigbouw. Deler ontwikkelt zich ondertussen verder bij Waternet. Hij is nu Opzichter team Constructie. Zijn leidinggevende vroeg of hij de aansturing van de aannemers op zich wil nemen. Dat doet Deler graag.

WIM CARDINAAL, REGIOBEHEERDER BIJ WATERSCHAP DE DOMMEL

'Ik ben erg blij met mijn Vakbekwaamheidsbewijs. Mijn leidinggevende geeft aan dat ik geschikt ben voor mijn functie en dat ik geen aanvullende opleidingen hoef te doen. Dat geeft rust. De functie van regiobeheerder is heel breed en vraagt al mijn aandacht en tijd. Jongere collega's zitten er soms vier jaar voor in de schoolbanken. Ik moet niet denken aan cursussen of opleidingen ernaast. Ik leer nog veel in de praktijk door de diversiteit van het werk.

Door het EVC-traject heb ik meer structuur in mijn eigen werk kunnen aanbrengen. Waterschap De Dommel heeft nu een gemotiveerde medewerker die lekker in zijn vel zit en op de juiste plek in de organisatie zit. Ik geloof zeker dat andere collega's veel baat kunnen hebben bij een traject zoals ik dat heb gehad.'

Regiobeheerder Wim Cardinaal

RICK VERSPOOR, TOEZICHTHOUDER TECHNISCH MEDEWERKER WATER- KWALITEIT BIJ HOOGHEEMRAADSCHAP HOLLANDS NOORDERKWARTIER

Als buitendienstmedewerker hield ik mij onder andere bezig met beheer, toezicht en uitvoering bij nautisch/scheepvaartbeheer. Om meer invloed te kunnen hebben op beleid, wilde ik graag naar de binnendienst. Daarom heb ik het EVC-traject aangegrepen om mijn doel, intern doorgroeien naar toezichthouder, te bereiken. Het EVC heeft voor mij en voor de omgeving overtuigend zichtbaar gemaakt op welk niveau ik kan functioneren. In mijn huidige functie kan ik theorie en praktijk samenbrengen. In heb een stap omhoog gemaakt. Het aloude misverstand bij de buitendienst dat de binnendienst nooit wat doet, heb ik door mijn switch wel kunnen bijstellen.

Rick Verspoor, met behulp van EVC van de buitendienst naar de binnendienst.

WAT IS EVC?

EVC staat voor Erkenning Verworven Competenties. Een EVC-procedure is een kort onderzoek naar ervaring. Het onderzoek wordt afgerond met een Ervaringscertificaat dat landelijk erkend is en waarmee een medewerker zijn of haar competenties aantoont.

WAT LEVERT EVC OP?

Bredere inzetbaarheid: Met het Ervaringscertificaat tonen medewerkers aan wat zij waard zijn. Dat leidt tot meer zelfinzicht en zelfvertrouwen. Medewerkers zijn hierdoor beter voorbereid op veranderingen in het werk en nemen zelf eerder het initiatief.

Zicht op capaciteiten: Dankzij het Ervaringscertificaat heeft een leidinggevende/werkgever objectief zicht op het niveau waarop een medewerker functioneert. Dit helpt bijvoorbeeld bij de keuze om iemand te laten doorgroeien naar een andere functie.

Diploma of vrijstellingen: In sommige gevallen kan een medewerker zijn Ervaringscertificaat direct laten verzilveren in een mbo- of hbo-diploma. In andere gevallen levert het vaak vrijstellingen op voor een opleiding. Hiermee bespaart de medewerker tijd en de organisatie geld.

WELKE TWEE ROUTES KENT HET VERNIEUWDE EVC?

Je kunt het vernieuwde EVC nu flexibel inzetten afhankelijk van het (loopbaan)doel.

EVC Onderwijsroute: Ga je voor een verkorte leerweg naar een diploma? Dan kies je voor de onderwijsroute. Met een EVC-traject bij een EVC-aanbieder is het mogelijk om vrijstellingen voor opleidingen te verkrijgen en zo een diploma te behalen (mbo of hbo).

EVC Arbeidsmarktroute: Wil je weten wat je inzetbaarheid is? Dan volg je de arbeidsmarktroute. Het gaat hierbij om het valideren van kennis en competenties die worden omgezet in een Vakbekwaamheidsbewijs of een Competentiebewijs. In het Vakbekwaamheidsbewijs wordt zichtbaar gemaakt wat de vakbekwaamheid is op basis van een professionele standaard. Het is een zelfstandig waardedocument voor arbeidsmarktdoeleinden. Met een Competentiebewijs wordt bepaald wat het generieke werk- en denkniveau is van iemand en wat het inzetbaarheidsniveau op de arbeidsmarkt is. Dat gebeurt op basis van de Beroeps-Overstijgende Competentiestandaard: generieke competenties waarover men beschikt die belangrijk zijn bij een mogelijke overstap naar een ander beroep of werk in een andere sector.

EVC-aanbieders ondersteunen medewerkers in de keuze voor de juiste route.

